

Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου
Βουλευτής Λακωνίας
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 10/12/2025

Προς:

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

Θέμα: Ανησυχητική η ξήρανση ελάτων σε Πάρνωνα και Ταΰγετο – ελλείψεις στην εθνική στρατηγική και ανάγκη άμεσης προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων

Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται εκτεταμένη και κλιμακούμενη ξήρανση ελάτων σε ορεινές περιοχές του Πάρνωνα και του Ταΰγету, φαινόμενο που πλέον καταγράφεται σε πλαγιές, χαράδρες αλλά και εντός οικιστικών ζωνών. Η εικόνα νεκρών και εξασθενημένων δέντρων επεκτείνεται συνεχώς, γεγονός που έχει προκαλέσει ισχυρή ανησυχία στις τοπικές κοινωνίες, στους επιστήμονες και στους φορείς διαχείρισης.

Σύμφωνα με επιτόπιες παρατηρήσεις και δασολογικά στοιχεία, η ξήρανση αφορά δέντρα διαφορετικών ηλικιών και δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους υποβάθμισης των δασικών οικοσυστημάτων, αυξημένης καύσιμης ύλης και συνεπακόλουθα υψηλότερο κίνδυνο δασικών πυρκαγιών.

Παράλληλα, όπως έχει προκύψει από πρόσφατες απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το πρόβλημα της ξήρανσης των ελληνικών ελάτων εντάσσεται σε ένα ευρύτερο φαινόμενο αποδυνάμωσης των δασών της χώρας, το οποίο αποδίδεται κυρίως:

- στην κλιματική αλλαγή (παρατεταμένη ξηρασία, άνοδος θερμοκρασιών, μείωση βροχοπτώσεων και χιονοκάλυψης),
- στην αυξημένη ευαλωτότητα σε παθογόνα και έντομα,
- και στη μη επαρκή προσαρμογή των εθνικών στρατηγικών διαχείρισης των δασών στις νέες κλιματικές συνθήκες.

Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ελλάδα δεν έχει υποβάλει πλήρη αξιολόγηση κινδύνου για τα δάση και τη βιοποικιλότητα, δεν έχει παρουσιάσει ολοκληρωμένη στρατηγική προσαρμογής των δασικών

οικοσυστημάτων στην κλιματική κρίση και δεν αξιοποιεί επαρκώς τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά εργαλεία παρακολούθησης, πρόληψης και χρηματοδότησης ή τον νέο Κανονισμό για την παρακολούθηση δασών,

Δεδομένου ότι μέχρι σήμερα στην Ελλάδα δεν έχει χρησιμοποιηθεί το σκέλος του Copernicus EMS “κίνδυνος και αποκατάσταση” για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της ξηρασίας στα δασικά οικοσυστήματα,

Δεδομένου ότι έχει επιβεβαιωθεί ότι στο πλαίσιο του προγράμματος “Ορίζων Ευρώπη”, έχει προταθεί μια ευρωπαϊκή συγχρηματοδοτούμενη σύμπραξη για τα δάση και τη δασοκομία με στόχο ένα βιώσιμο μέλλον αλλά η Ελλάδα δεν έχει ακόμη εκδηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής.

Δεδομένου ότι η εικόνα που διαμορφώνεται για τον Πάρνωνα και τον Ταΰγετο δεν είναι μεμονωμένη αλλά αποτελεί ενδεικτικό σύμπτωμα μιας συνολικότερης αδυναμίας εθνικής δασικής πολιτικής, με σοβαρές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, στην ανθεκτικότητα των ορεινών οικοσυστημάτων και στην προστασία των τοπικών κοινωνιών.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Έχει πραγματοποιηθεί επίσημη χαρτογράφηση των περιοχών στον Πάρνωνα και τον Ταΰγετο όπου εντοπίζεται ξήρανση ελάτων; Ποια είναι η έκταση και ο βαθμός εξάπλωσης του φαινομένου;
2. Προτίθεται το Υπουργείο να εκπονήσει άμεσα ειδική επιστημονική μελέτη, σε συνεργασία με δασικά ινστιτούτα και πανεπιστήμια, για τα ακριβή αίτια της ξήρανσης, με συστηματική παρακολούθηση μέσω δορυφορικών δεδομένων και τηλεπισκόπησης, όπως προβλέπουν τα εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
3. Με δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεσήμανε πως η Ελλάδα δεν έχει υποβάλει εθνική αξιολόγηση κινδύνου για τα δάση, σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο ώστε:
 - να καλύψει το θεσμικό και λειτουργικό αυτό κενό,
 - να υποβάλει τις αναγκαίες αξιολογήσεις,
 - και να εναρμονιστεί με τον νέο ευρωπαϊκό Κανονισμό παρακολούθησης δασών;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να καταρτίσει ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης και αποκατάστασης των ελατοδασών σε Ταΰγετο και Πάρνωνα, με μέτρα όπως:
 - αραίωση πυκνών συστάδων,
 - απομάκρυνση νεκρής βιομάζας,
 - εντομολογική παρακολούθηση και αντιμετώπιση προσβολών,
 - ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης,
 - αναδασώσεις με ανθεκτικότερες γενεαλογικές προελεύσεις ελάτης,
 - εξειδικευμένες δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή;

5. Δεδομένου ότι υπάρχουν σήμερα σημαντικά χρηματοδοτικά εργαλεία (όπως το «*Ορίζων Ευρώπη*»), **προτίθεται το Υπουργείο να αξιοποιήσει άμεσα ευρωπαϊκούς πόρους** για την παρακολούθηση, προστασία και αποκατάσταση των δασών ελάτης στον Πάρνωνα, τον Ταΰγετο και άλλες περιοχές της χώρας;
6. **Πώς σκοπεύει το Υπουργείο να ενημερώσει και να ενεργοποιήσει τις τοπικές κοινωνίες και τους επιστημονικούς φορείς**, ώστε να υπάρξει έγκαιρη ανίχνευση και αναφορά νέων περιστατικών, αλλά και συμμετοχή στον σχεδιασμό των μέτρων;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου